

[Haste.]

danske Obligationsrente, den effektive Rente, man har kunnet opnaa ved at købe Obligationer her i Landet, vil man se, at Renten ved Midten af forrige Aarhundrede laa omkring 4½, daledere derefter og var i 80erne og 90erne nede omkring 4 pCt., svarende meget nøje til, at det laveste Prisniveau, vi har haft før nu, var i 80erne og 90erne. Faktisk fandt der ogsaa, som man vil vide, store Konverteringer Sted netop i Slutningen af 80erne og 90erne. Derefter steg den effektive Rente igen op imod 1914.

Professor Warming har om dette Forhold udtalt, at det var en almindelig Mening blandt Nationaløkonomer omkring Aarhundredskiftet, at Renten vilde vedblive at være lav paa Grund af den stigende Kultur, Retssikkerheden for Udlaan o. lign., idet man oversaa, at Grunden til den lave Rente ikke var disse Forhold, men de lavere Priser. Det er senere erkendt af den nationaløkonomiske Videnskab, at lav Obligationsrente maa falde sammen med lave Priser.

Nu kommer man med Kronensænkningssforslag, nu kommer man med Likviditetsfond, der skal gennemføre Inflation, skabe højere Priser med andre Ord. Jeg siger ikke noget til dette sidste; der kan maaske være noget i det, det kan vi drøfte en anden Gang. Jeg siger kun, at man kan ikke samtidig med, at man hæver Priserne, foretage Konvertering, for de to Ting er diametralt modsatte, de er saa modsatte som Ild og Vand.

Og hvilke Bestræbelser er det saa, Regeringen udfolder paa andre Punkter for, om jeg saa maa sige, at forberede Vejen for Konverteringen? Jeg gaar ud fra, at den højtærede Handelsminister som kongelig Bankkommissær har Indseende med Nationalbankens Dispositioner. Ikke desto mindre viser de to sidste Maanedsbalancer, at man fra Nationalbankens Side i Januar har solgt for over 30 Mill. Kr. Obligationer og i Februar for 13 Mill. Kr. Mener den højtærede Regering, at disse Foranstaltninger fra Nationalbankens Side ogsaa skulde være medvirkende til at skabe højere Obligationkursen?

Paa samme Maade med det Lovforslag, som vi efter dette skal behandle, om Forholdsregler til Iværksættelse af Konvertering. Man foreskriver der, at Laan kan omskrives og derefter afdrages som nye Laan. Mener den højtærede Regering, at det er Foranstaltninger, som vil sætte Kursen paa disse Obligationer op? Det kan dog neppe være Tilfældet. Resultatet maa uvægerlig blive dette, at Kursen paa disse

Obligationer falder. Men hvorledes skal dette rime sammen med det, man i øvrigt forbereder med dette Lovforslag her? Og maa jeg rette det bestemte Spørgsmaal til den højtærede Handelsminister: hvorledes har man tænkt at forholde sig med de Obligationer, der befinder sig i Udlandet, under en Konvertering? Vil man holde dem udenfor Konverteringen, eller vil man ikke? Hvis man vil lade dem konvertere, maa man jo være forberedt paa at stille disse Midler til Disposition i fremmed Valuta. Hvordan mener den højtærede Handelsminister, at det vil forholde sig med den danske Kronekurs, hvis dette i større Omfang bliver Tilfældet?

Men lad os et Øjeblik være Optimister. Lad os se paa, hvorledes det i bedste Fald vil kunne gaa, i Tilfælde af at Konverteringen i hvert Fald delvis lykkes.

Jeg har forstaaet, at det, men først og fremmest med dette Forslag vil komme til Hjælp, er Landbruget. Men hvorledes vil man opnaa dette ved det foreliggende Lovforslag? Der er udstedt her i Landet 4¾ Milliarder Obligationer i Kreditforeninger og Hypotekforeninger. Af dem falder ca. ¾ Milliard paa Kommuneobligationer 5 pCt. og Hypotekforeningsobligationer 5 pCt. De, der har Interesse i denne Forbindelse, bliver de 4½ pCt. Obligationer. Af dem er der, saa vidt man kan beregne, ca. 3 Milliarder, fordelt med Halvdelen paa Landet og Halvdelen i Byerne. Det, der altsaa kan være Tale om at lette Landbruget her paa Kreditforeningsomraadet for, er ½ pCt. Rente af 1½ Milliard. Det er 7½ Mill. Kr. Herfra maa drages det Tab, som Obligationsejerne paa Landet faar — det er en kendt Sag, at de fleste Landkreditforeningsobligationer er placeret hos Landejendomsbesiddere.

Altsaa i bedste Fald, hvis denne Transaktion overhovedet skulde lykkes, kunde det lykkes at befri Landbruget for en aarlig Rentebyrde paa 7½ Mill. Kr. Nu er dette Beløb selvfølgelig Penge. Men Spørgsmaalet er, om man vil udsætte hele Landets Kredit, hele Landets Penge-, Bank- og Sparekassen for voldsomme Rystelser for at skabe en Renteforbedring paa 7½ Mill. Kr. til Landbruget.

Og nu er der det mærkelige ved det: Der er neppe nogen i denne Sal, der for Alvor tror paa, at det kan lykkes at konvertere Landkreditforeningsobligationer, der i Øjeblikket staar i en Kurs af 82. Det vil jo ikke lykkes. De Obligationer, man kan opnaa at konvertere — hvis man altsaa er heldig —, er Bykreditforeningsobligationer.